

Nej till kvinnocenter

Centret för den vanliga kvinnosjukdomen skulle ha blivit för dyr

SJUKVÅRD

Tre miljoner kronor om året kostar det att inrätta ett särskilt center för kvinnor med svår endometrios, en sjukdom som upp till tio procent av alla kvinnor i fertil ålder lider av.

När frågan togs upp i regionens hälso- och sjukvårdsutskott i går sa den rödgröna majoriteten nej.

– I dagsläget är det en ekonomisk fråga och vi har interråd. Först ska vi ta fram regionala riktlinjer, säger utskottets ordförande Helén Eliasson (S).

– Det är inga stora pengar när det gäller ett center för en så stor och viktig patientgrupp, säger Jonas Andersson (FP) som tillsammans med övriga närvarande ledamöter från allianspartierna ville säga ja. Sjukdomen är lika vanlig i befolkningen som diabetes.

Kronisk inflammation

Under en menscykel byggs livmodersslemhinnan upp för att kunna ta emot ett befruktat ägg. När kvinnan får mens stöts slemhinnan ut genom slidan i form av en blödning. Men det händer

också att blödning går bakvägen via äggledarna och äggstockarna, till och med ut i bukhålan. Vid endometriosis kan inte immunförsvaret ta hand om de rester av slemhinnan som hamnar i underlivet och det skapas en kronisk inflammation.

Sjukdomen drabbar ungefär 200 000 kvinnor i Sverige och för ungefär 40 000 av dem är sjukdomen så svår att den ger dem en avsevärt försämrad livskvalité.

– Det är en väldigt dold och tyst sjukdom. Det är ingen som går och pratar om den. Ofta tycker många kvinnor att det är normalt att ha ont när man har mens, säger Monica Selin (KD).

Kom från en motion

Det var hennes motion till regionfullmäktige för drygt ett och ett halvt år sedan om att inrätta ett center, som är orsaken till att frågan nu togs upp.

– I Sverige finns det bara ett kompetenscenter i Uppsala. Dit skickas ganska många av våra kvinnor med svåra problem.

I regionen finns medicinska sektorsråd. De består mestadels av en grupp över-

Monica Selin (KD) har drivit frågan om att regionen ska inrätta ett center för kvinnor med svår endometrios, en vanlig kvinnosjukdom.

Foto: KENT ENG

läkare inom en specialitet (som kirurgi). Råden ger politiker och tjänstemän stöd inför medicinska beslut. Sektorsrådet för kvinnosjukvård rekommenderar i sitt yttrande att ett center inrättas. Med tanke på hur vanlig sjukdomen är och hur många som lider svårt av den skulle det behövas fyra–fem centra

i Sverige, anser rådet.

– Att säga nej innebär att vi kör över ett av våra sektorsråd. Jag vet inte om vi vågat säga nej om det var sektorsrådet för hjärtsjukvård som kommit med ett förslag. Att alltför många kvinnor tvingas leva med en sjukdom som vår sjukvård inte förmår att diagnostisera och behandla i tillräck-

lig utsträckning innebär inte bara onödigt lidande för väldigt många kvinnor, utan också stora kostnader för sjukfrånvaro och mer eller mindre meningslösa kontakter med sjukvården, säger Monica Selin.

JAN BJÖRK
0521-57 59 12

FAKTA

Centrumets arbetsuppgifter

■ Sektorsrådet för kvinnosjukvård anser i sitt yttrande att ett centrum bör inrättas i Göteborg. Det skulle bland annat arbeta med att öka kunskapen om sjukdomen både hos patienter och vårdgivare, ta fram program för behandling, efter remiss kunna ge förslag till behandling av svårt sjuka och vid behov utföra kirurgiska ingrepp.

■ Centrumet skulle också använda och sprida ett arbetssätt där flera olika yrkeskategorier samarbetar: Gynekologer, psykologer, sjukgymnaster, kirurger och experter på smärtlindring. Liknande team skulle kunna bildas ute på sjukhusen, anser rådet. Det skulle leda till ett mer enhetligt, strukturerat och professionellt omhändertagande av de här patienterna.

■ Mer att läsa finns på sjukvårdsupplysningens hemsida, www.1177.se (sök på endometrios) och på Endometriosisföreningens hemsida: www.endometriosisforeningen.com.

Hammar anser att staten ska kräva tillbaka pengarna

VÄNERSBORG

Hammar Nordic Plugg anser att det är svenska staten och inte Vänersborgs kommun som ska kräva tillbaka pengarna från Toppaffären.

– Det är en grundläggande rättvisefråga, säger bolagets advokat Ulf Öberg.

■ Om EU-kommissionens beslut om att Toppaffären är olagligt står sig, måste det vara svenska staten som ska kräva tillbaka det felaktiga stödet på 14,5 miljoner kronor från Hammar Nordic Plugg, resonerar Ulf Öberg.

– Beslut är riktat mot staten. Och det är inte rimligt att kommunen gör fel och sedan får tillbaka pengarna. Det är en enkel logik i det.

Ulf Öberg understryker att resonemanget bara gäller om EU-kommissionens beslut står sig. Hammar Nordic Plugg har möjlighet att överklaga beslutet till

Hammar Nordic Plugg tycker att det logiska är att svenska staten ska kräva tillbaka pengarna från Topp-försäljningen.

EU-domstolen. Men hur man ska göra är inte klart ännu.

När TTELA skrev om ärendet för någon vecka sedan sa Johnny Kjellström, ämnesråd på näringsdepartementet, så här om varför det är kommunen som ska kräva tillbaka pengarna:

– Vänersborg måste återkräva stödet eftersom det är de som fattat beslutet.

NIKLAS JOHANSSON
0521-57 59 15

Kämpar för datorer åt alla

TROLLHÄTTAN

Verdandi arbetar för ett hållbart samhälle. Nu har projektet Dator till alla! dragit igång.

– I stället för att folk slänger datorer fixar vi i ordning utrustningen och skänker till dem som behöver, säger Rasken Andreasson, ombudsman på Verdandi.

■ I Verdandis lokal, det vill säga Möbelhotellet, i Trollhättan är verksamheten i full gång. Förutom möbelrestaurering gör de numera också i ordning elektroniska prylar som tv och datorer.

Utrustningen skänker sedan Verdandi bort och de

GAMLA DATORER

”Men för dem som inte har en dator spelar det ingen roll hur snabbt den startar. De har tid att vänta. Det är pengarna de inte har.

Rasken Andreasson, ombudsman på Verdandi.

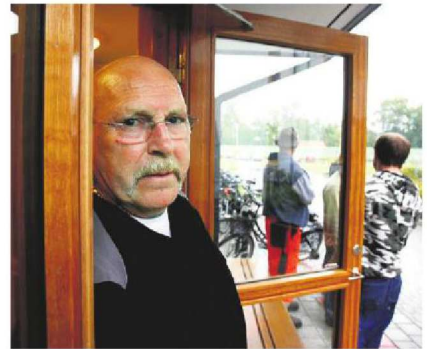
visar även hur den ska användas.

– Det finns familjer som inte har tillgång till en dator, eftersom de inte har råd att skaffa en. Och det finns många privatpersoner och företag som slänger bra datorer bara för att de har skaffat en nyare, snabbare dator. Men för dem som inte har en dator spelar det ingen roll hur snabbt den startar. De har tid att vänta. Det är pengar de inte har. De som inte har tillgång till dator i dag hamnar tillslut utanför samhället och det är det vi vill motarbeta, säger Rasken Andreasson.

Alla datorer välkomna

Verdandi tar därför tack-samt emot datorer som inte längre används. Det spelar ingen roll om de är bra eller trasiga. Fungerar den inte plockar personalen i sär datorn och tar hand om det som går. Det som är trasigt återvinns på rätt sätt.

– Elektroniken sorteras. Det som är skrot skrotas vi och får några kronor för. Det är så vi finansierar oss.

Verdandi tar gärna emot elektroniska prylar som datorer och tv-apparater. ”Det spelar ingen roll om apparaten fungerar eller inte, vi återvinner det vi kan”, säger Rasken Andreasson på Verdandi.

Foto: BENGT NILSSON

Verdandi har fler projekt på gång. Bland annat hoppas Rasken Andreasson att man inom en snar framtid ska kunna öppna en matbank.

Vill öppna matbank

– Det finns så mycket överbliven mat och den kan vi ta hand om och dela ut till behövande. Vi har varit och tittat på några lokaler utan

att hittat rätt än. Det är viktigt att maten kan hanteras på rätt sätt. Matbanker finns i fler länder i Europa och fungerar mycket bra. Vi tror stenhårt på det.

EVA ALVERBRATT
0520-42 26 84